

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség éskiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessvény-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket: díjazás szerint közölnek

Vagyok aki voltam, — leszek aki vagyok.

Makó, dec. 30.

Oly jól esett nekünk, makóiaknak újból megállapítanunk Justh Gyula e híres, régi, de igaz mondanak igazságát.

Igaz, őszinte mondás ez. Méltó Justh Gyulához s hogy senki sem mondhatja el ezt a mondást igazán, őszintén s annyi joggal, mint Justh Gyula, épen ezt irigylük, épen ezért szeretük gúnyosan, mosolyogva említeni, ismételgetni Justh Gyula e mondását.

Hát az igaz, hogy ebben a vármegyében más politikus nem mondhatja el, hogy vagyok aki voltam, mert már annyi mindenféle pártálláson volt, hogy az sem volna csoda, ha most nem tudná, hogy tulajdonképpen micsoda párton is van hát mostan? Voltunk jobbpártiak, liberálisak, koalíciósak, uram bocsát! rövid lélekzetű alkotmánypártiak, most pedig a sors úgy hozta, hogy mungopártiak vagyunk. Megállapíthatja mindenki, hogy ez a politikus, akire egyébként mindenki ráismer s pártbívei nem mondhatják, hogy vagyok aki voltam.

Leszek aki vagyok! Ez a Justh Gyula mondanak a másik része. Rendületlen, férfias bizakodás, amiben egy fényes politikai múlt után ebben az országban mindenki, még a mungók is hisznek.

Vajjon az ellenpártiak, akik e mondáson mosolyognak, mondhatják-e ezt? Nem! Ok csak azt mondhatják, hogy a mindenkor hatalom támogatói s talpnyalói lesznek.

Ez a sokat megmosolygott mondanás szentséges ige, amely meghódította a népet, a magyar szociáldemokrata pártot s a nemzetközinek nevezett milliós tábor ebben a politikai rendületlenségben, ebben az isteni erejű, megmásíthatatlanságban bizva, odakötötte sorát, politikájának intézését, a vagyok aki voltam s leszek aki vagyok mondanájához.

Ha más érdeme nem volna Justh Gyulának, mint föltétlen politikai megbízhatósága, --- amelyet ebben az országban mindenki elismer ---

amellyel magyarrá tette a nemzetköziség felé grafitáló szociálistákat, már ez is olyan hazafias cselekedet s oly óriási siker, amit magyar politikus fel nem mutathat.

A Justh Gyula rendületlensége nemcsak a szociálistákat hódította meg, de meghódította azokat a magyar politikusokat is, akik valamikor kigyót-békat kiáltottak Justh Gyulára, mert a szociálistákkal szövetekezett.

Most ezek is, az ugynevezett magyar történelmi osztály és az egyszerű nép milliói együtt van-

nak, abban a küzdelemben, amelyet rendületlenül vezet a *vagyok, aki voltam s leszek, aki vagyok*, bátor mondója.

Áldja a magyar nemzet gondviselője, hogy ezt a szentséges ígét még soká halljuk. S mosolyogjanak, bár felette ellenfeleink, mi vezérünkben, Justh Gyulában bizunk, hiszünk s valljuk, hogy Justh Gyula a mi képviselőnk az, aki volt, s lesz, aki most is, a népszabadság, népjogok, a magyar függetlenség rendületlen, bátor s igaz harcosa.

Újból kitör a háboru.

Eredménytelenek a béketárgyalások.

Románia Bulgária ellen. — Csendélet a magyar-szerb határon. — Összekülönbözünk Oroszországgal. — Készülődnek a bolgárok. — Mindhalálig küzd a török.

Béke-e vagy háboru?

A figyelem megint a Balkán felé irányul, akkor a harc tüze alig hogy lelohadt, megint kitörni készül. Minden arra vall, hogy a béketárgyalásokat meg fogják szakítani s a hadakozó felek megint ágyúkkal fognak felvonulni egymás ellen. A törökök ugyanis követeléseikből engedni nem akarnak s a balkánszövetség béke-delegátusai ezt új casus bellinek hajlandók minősíteni. Valószínűnek látszik tehát, hogy az újév megint a háboru jegyébe fog lépni, holott remény volt rá, hogy a béke helyreáll az egész vonalon.

A béketárgyalások eredménytelensége.

Amint előre látható volt, a béketárgyalások eredménytelenek

lesznek. A bolgárok és szerbek igen sokat követelnek, amelyet ha Törökország teljesítene forradalom útne ki Törökországban. Így hát nem csoda ha Törökország inkább újból nekimegy egy borzalmas háborunak. Igen sok veszíteni valója már úgy sincs, sőt ha a kocka úgy fordul még nyerhet.

Románia Bulgária ellen.

A román kabinet tudni sem akar arról, hogy Silistria és Dobrudsza Bulgária birtokában maradjon.

Románia január elején, a nagykövetek reünijának első összejövele után fog dönteni állásfoglalása kérdésében. A követek tanácskozásán ugyanis meg fog je-

lenni az új londoni román nagykövet, Misu és megformulázza Románia követeléseit. Egyébként Románia még mindig bizik abban, hogy Ausztria-Magyarország nagy befolyását érvényesíteni fogja érdekükben. Ha a nagykövetek reünija nem méltányolná a jogos román érdekeket, a tervezett szerb szövetség azonnali megkötése után Románia nyomban elrendelné a mozgósítást Bulgária ellen.

Csendélet a magyar szerb határon.

Belgrád közvetlen közelségéből Grocke községből jelentés érkezett a belügyminiszterhez, amely szerint az ottani hajóállomásra a magyar patról 15 éles töltezt lőttek át. A szerbek nem viszonozták a tüzelést. Senki nem sebesült meg. A szerb kormány utasította szerb követségét, hogy az esetről értesítse a magyar kormányt.

Vélemény eltérés köztünk és Oroszország között.

A békekövetek legközelebbi tanácskozása január 2 án lesz. Ezen az ülésen elsősorban Albánia határ kérdéséről fognak tanácskozni Oroszország és Ausztria Skutarit illetőleg eltérő véleményen vannak Ausztria-Magyarország azt követeli hogy Skutarit kizárólag albán lakosságával bevessék az új autonóm albán államba. Ezzel szemben Oroszország Skutarit Montenegroinak szánta azon indokolással hogy a kis balkáni állam e nélkül győzelmeinek egyetlen értékeőbb gyümölcsétől is elcsúszna.

Új háborura készülnek a bolgárok.

A bolgár parancsnokság közlése szerint további intézkedésig Szalonikiben 2, Serresben 3 zászlóalj bolgár katonaság marad. A bolgárok megkezdtek az ujoncszállítását a meghódított területen. Mindenütt megtették az intézkedéseket a bolgár csapatok szállítására, ha Csataldzsánál újra megkezdődik a harc. Aurejef tábornok elutazott Szalonikiből.

Mindhalálig küzd a török.

Drinápoly várának parancsnokától szikratávírat jött, hogy sohasem fogja magát megadni és ha Törökország békét is köt az ellen-

Sárga takarmányrépa

kisebb és nagyobb mennyiségben métermázsánként az udvarban kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Föld bérlet!

500 hold szántóföld,
200 hold rét és legelő,
100 hold erdő,
összesen 800 hold.

A szántóföld fekete kötött talaju,
8—10Mm. kis holdankénti terméshozammal, szép lakással és gazdasági épületekkel, ingyen takarmánnyal.

Kedvező árban es feltételekkel kiadó.

Értekezni lehet

Iritz Miksa makói lakossal

séggel, Drinápoly tovább fog harcolni, a várat a bolgárok csak mint romhalmazt szerezhetik meg. Janina parancsnokának ma érkezett távirata: A város védelmezni fogja magát, a török helyőrség megesküdütt, hogy, mindhalál harcolni fog.

Béke e vagy háború?

Illetékes helyről származó híjszerint a balkán-szövetség békekedvű utasítását kaptak, hogy amennyiben a törökök holnapi békeponozatai is tárgyalhatatlanok volnának, megkérdézzék a törököket, ez-e az utolsó szavuk és igenlő esetben szakítsák meg a béketárgyalást, illetve négy napos lejáratra mondják fel a fegyverszünetet. A kormány körök valószínűnek tartják ugyan a béketárgyalás megszakítását, mindazonáltal azt hiszik, hogy végre mégis a törökök fognak engedni, mielőtt újra megkezdődik az ellenségeskedés. Ugy látszik, hogy tegnap a törökök kijelentették a konferencián, hogy a hétfői ülésen új javaslatokat tesznek. Azt hiszik, hogy e javaslatok olyanok lesznek, amelyek amelyek alkalmasak a tárgyalásra.

Justh Gyula Makón.

Makóváros közönsége üdvözölte Justhot felgyógyulása alkalmából.

Szombaton este a késői órákban értesült a „Makói Független Ujság” arról, hogy e hó 30-án, hétfőn délután Makóra érkezik, hol egy napot akar tölteni választói körében. Justh Gyulának közönség való jövetelét már csak rövid hírből hozhatuk lapunk útján a közönség tudomására, mégis a vezér érkezésére, ezrével jelentek ma meg a polgárok a vasútnál, hogy a betegségéből felépült és a nép jogaiért legönzetlenebbül küzdő, törhetetlen vezért üdvözölhessék.

Óriási közönség verődött össze a pályaudvaron. Justh Gyula fogadtatására, ki Szeged felől az 1 óra 30 perckor érkező gyorsmotorral jött meg. A pártvezetőség részéről Justh Gyula elé küldöttség utazott be Szegedig, kiknek társaságában jött meg Justh Gyula Makóra.

Még ugyszólván meg sem állott a motor, még nem is látta a közönség Justh Gyulát, már is éljenezni kezdett, mely hatványozottan tört a lelkes közönség kebléből, mikor Justh Gyula leszállt a vonatról. A szünni nem akaró éljenezés után Dózsa Sámuel dr. vármegyei, tiszti főügyész lépett Justh Gyula elé és az ő megszokott, kedvességével keresetlen szavakkal üdvözölte Justh Gyulát betegségéből való felépülése alkalmából mondván, szeretettel üdvözölünk téged, mert te olyan vagy, mint családunk tagja, kinek egészségéért mindannyian aggódtunk és most mikor megerősödvél először látunk körünkben és újból üdvözölhetünk, csak egyetlen hó óhaj fakad mindannyiunk kebléből és ez nem más, mint az, hogy a magyarok istene éltesen téged sokáig és segítsen a nemzet jogainak kivívására.

Justh Gyulát meglepte a közönség tüntető éljenezése és a meghatottságtól alig talált először szavakat a fényes fogadtatás megköszönésére. Beszédét azzal kezdte, hogy nem érdemli ő meg azt a fényes és lelkes tüntetésben gazdag fogadtatást, melyben őt Makóváros közönsége ez alkalomból részesítette. Nem is az ő személye iránt megnyilatkozó tiszteletnek tudja ő be e szép fogadtatást, a nem várt lelkes tiszteletért, de annak az elvnek, melyért ő ifjú kora óta csak azért tudott küzdeni, mert

ő a város közönsége a politikai élet ádáa viharai között mindenkor tántoríthatatlanul támogatta. E szomorú politikai viszonyok között kétszeres hálával köszöni meg Makóváros közönségének, az ő testvéreinek tüntető fogadtatását, mert ő ebből erőt merít arra, hogy jövőben meg fokozottabb kitarással küzdjön azokért az elvekért, melyeknek győzedelmre segítése iránt már akkor tett fogadalmat, mikor őt először küldte e város közönsége a törvényhozás házába. Mint eddig, úgy ezután csak ezokért az elvekért fog küzdeni, mert ezen elvek diadala nélkül Magyarország gyarmatállama lesz.

Midőn még egyszer megköszönte a szíves fogadtatást a közönség jó része a Koronába vonult, hol Justh Gyula tiszteletére közönség volt. Ma Justh Gyula következő beszédét mondotta:

Fegyveres erő dominál ma az országban s a legdurvább erőszak amit legjobban bizonyít a választójogi törvényjavaslat, amelyet most sietve, de mégis elkésve terjesztettek be s amelyből csak igazolva látom azon mondasomat, melyet betegségem előtt júniusban mondtam, hogy Tiszák nem azért ültek az ország nyakára, hogy a véderőt, a katonai javaslatokat s általában a katonai reformokat keresztül hajszolják. Nem a katonai kérdések letárgyalása volt főcéljuk, hanem a választói jog letárgyalása.

Emlékezzenek csak vissza, mi dőn Tisza a júniusi parlamenti ülések alatt fenhéjázóan kijelentette, hogy féluton nem fognak megállani. Igazuk volt, csakugyan nem állottak meg féluton, mert most, miután az összes közszabadságainkat lerombolták a törz választójogi törvényjavaslattal, megakarják akadályozni Magyarország demokratikus ujászületését.

Történekmár más országokban is erőszakosságok az igaz, hogy olyan példanélküliek, mint minálunk nem. Ott azonban azt láttuk, hogy azok, kik az erőszakosságokat elkövetették, akkor midőn elérték céljukat, amelyért az erőszakosságok elkövetettek, eltakarodtak helyükről, eltűntek a küzdő tér perondjáról. Hogy azonban Tisza és Lukács ott maradtak helyükön, ez világosan mutatja céljaikat, mely korántsem a katonai reformok keresztül hajszolása volt, hanem az, hogy belelve a hatalomba, átkai legyenek ennek az országnak.

Mert hiszen Lukács onyilalkozott, hogy csak a véderőreformok miatt szövetkezett Tiszával, de ha majd ez keresztül megy, akkor a választójogra nézve otthagya Tiszát és a választójogot megcsinálja demokratikus emberekkel. Erről is beszéltem júniusban.

A jelekből és az eddigiekből látható, hogy Tisza a választójogi törvényjavaslatot csak az erőszak után akarta s akarja megvalósítani. Ép ma olvastam, — mondja Justh Gyula, — hogy Tisza erősen ir az új választójogi javaslat mellett s élesen támadja azokat, akik a jelenlegi vezető elemek hegemoniáját csökkenteni akarják. Mi ép azért akarjuk az általános, egyenlő s mindenek felett titkos választójogot, mert kiakarjuk ragadni annak az elemnek kezéből a vezetést, amelyről többszörösen bebizonyosodott, hogy korrupt s mindenre kapható, mert ha a vezetés továbbra is ezeknek a kezében marad, mint eddig, úgy nagyon szomorú jövőndő vár Magyarországra, mert ezeknek nem egy korruptió mentes többség kell, ha-

nem olyan páliakával és pénzzel összeszedett, mint a mai, amelyől még a legnagyobb túlzással sem lehet azt mondani, hogy az igazi népakarat megnyilvánulása.

A legnagyobb erőszakkal tartották fenn magukat a múltban, érthető tehát, ha Tisza és Lukács ragaszkodnak ehhez a régi rendszerhez. Ez azonban nekünk nem kell, aminthogy nem kell az új választójogi tervezetük sem.

Ha abszolútizmust akarnak, vallják be nyíltan, de ez a kétszínűködés, hogy a világ előtt hirdetik, hogy ebben az országban népképviseleti rendszer van s emellett megakadályozni a népakarat megnyilvánulását, ez csuf hipokrita játék. Ez ellen küzdenie kell mindenkinek.

Tisza megakar maradni a régi rendszer mellett, mert ez hasznos neki. Mi megakarjuk változtatni a régi rendszert, mert ez hasznos az országnak. Minden cselekvésük, minden szándékuk mutatja, hogy egyed uralmukat akarják biztosítani. Összes közszabadságainkat romokba döntötték, a parlamentarismusról már nem is beszélnek, valóságos rémuralom dühög az országban.

Most hozott törvényeik nem is tekinthetők érvényeseknek, mert oly elnök alatt hozattak, akit a házszabályok ellenére választottak meg, mert az előző elnök lemondásának megvitatásához még sok szónok volt feliratkozva, másrészt pedig a tanácskozási időn túl történt megválasztatása. Mig az egyik lényegi, a másik formai hiba! Már az egyik maga elegendő az ilyen törvényellenes választás megsemmisítésére.

Második érv a törvények érvénytelensége mellett, hogy a Házat állandóan kordonnal, fegyveres erővel veszik körül, mintha csak az ellenség támadásától tartanának. Mennyire ellenkezik ez az angol példával — amire ők oly nagyon szeretnek hivatkozni — amely szerint a fegyveres erő csak 5-10 kilométerre tartózkodhatik a törvényhozók házából.

Nem elég, hogy a választásoknál a leggazabbul jártak el, hanem mikor ezt a többséget összehozták, az ellenzéket be sem engedik a Házba.

Még életem feláldozása árán is kell, hogy ellene keljek e gaz uralomnak, mert ha hallgatagon tovább tűrjük, úgy elvész ez ország alkotmánya s vele az ország.

Mert más ország megé lehet alkotmány nélkül, megé lehet Francia ország, Németország, Magyarország azonban nem. Magyarország alkotmány és szabadság nélkül megszűnt állam lenni.

Folytatnunk kell tehát a küzdelmet addig, míg elértük célunkat. Kérem önöket, e küzdelemben legyenek velem továbbra is, mert ez ad erőt nekem, hogy Magyarország függetlenségéért és szabadságáért vívott küzdelmem ujult erővel folytathassam. — *Isten éltesse Önöket!*

Justh beszédét percekig lelkesülten éljenezte és tapsolta a hallgatóság, mely zsufolásig megtöltötte a Korona-étermét.

Ezután az egybegyűlt választók sorából indult meg a felköszöntőnek sorozata. Beszéltek Dr. Dózsa Imre, Szűcs József, Espersit János, dr. Pintér Miklós, Dr. Kiss Pál Dr. Nagy Sándor és utoljára közönség Dr. Dózsa Sámuel. A beszédek mindenike különböző ol-

dalakról méltatta Justh Gyulának a népjogokért való küzdelemben kimagasló érdemeit, melyekért elismeréssel, szeretettel s hódolattal viseltetik iránta nemcsak ennek a városnak a közönsége, hanem az egész magyar nemzet.

A késő délutáni órákig együtt volt Justh választóival. Azután Dr. Dózsa Sámuel m. főügyész házához szállt meg. Innen indult a reggeli 7 óras motorral s az újév elején néhány napot tornyai birtokán tölt.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Dec. 30. Római kath. Anizia Gdr. kath Dec 17 Dániel Nap két 7 óra 51 perckor nyuszik 4 óra 11 perck r.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható. Sürgönyprognózis: Eynye elvéve csapadék. Délnömérséklet: 3 6 Celsius

— Az ujságírók estélyének szereplői. Az a pompás estély, melyet a makói ujságírók rendeznek szereplőkben nem szűkölködik. A szabadkai szintársulattól a legkiválóbb énekesnő a Népopera volt tagját Molnár Janka jön, akinél szebben csengőbben a Délvidéken senki sem énekel. Nádassy József színigazgató is fellép az estélyen, ugyszintén Káldor Dezső a társulat új énekes színésze. Résztvesz még Farkas Béla a kiváló drámai művész. Szegedről Mihók Laci ez a pompás öletes művész jön el s még két hölgy. Az aradi szintársulat is elküldi két-három kiváló tagját, ugy, hogy az estély valóban művészi szenzáció lesz.

— A megyei állandó választmány ülése. Csanádvármegye törvényhatóságának állandó választmánya pénteken, január hó 3-ikán ülést tart, melyen a legközelebbi törvényhatósági gyűlés tárgyait készíttik elő.

— A bevonult katonák családjainak segélyezése. Megemlékeztünk arról, hogy Csanádvármegye alispánja célul tűzte ki a behívott katonák segélyre szoruló családtagjainak segélyezését. Minthogy azonban ugy az állami, mint a társadalmi segélyezés csak igen lassan halad, a vármegye alispánja rendetetet intézett Makóváros polgármesteréhez és a járási főszolgabírákhoz, melyben elrendeli, hogy a segélyre szorulókat a községi pénztárból segélyeztesenek mely a befolyó pénzekből nyer vtsszatérítést.

— Az önkéntes ápolónői tanfolyamról. A holnapi (kedd) napon a makói önkéntes betegápolónői tanfolyamon következő hölgyek sziveskedjenek megjelenni. Gyülekezés a közkörház előcsarnokában reggel 9 órakor Kéretnek szives megjelenésre: Papp Mariska, Vojnits Károlyné, Hodinka Jolán, Bója Juliska, Csedő Erzsike, Stefanovics Vladimírné, Poneyc Iduska, Hári Mariska, Lengyel Juliska, Erdei Bálintné, özv. Kezkes Istvánné, Pálffy Teréz és Barna Pirokska.

— Virilisjog átruházások. A mai napon következő virilisjog átruházások történtek. özv. B. Szűcs Já-

nosné Makó városánál fennálló virilisjogát Papp József, míg az izraelita hitközség Kecskeméti Ármin főbírára ruházta át.

— Meghalt a német birodalmi kancellár. Kiderlen Wächter német külügyminiszter, birodalmi kancellár, aki nővérénél, Gemmingenné-eél, töltötte a karácsonyi ünnepeket, ma reggel 7 óra 50 perckor szívbánulás következtében hirtelen elhunyt. Az elhunyt kancellár igen jó barátja volt az osztrák magyar monarchiának s az európai béke ügye is sokat veszített halálával.

— Vármegei közgyűlés. Csanád-vármege törvényhatósági bizottsága Január 7-ikén vagyis holnap-hoz egy hétre tartja az 1913 évben első évnegyenes rendes közgyűlését.

— Megszűnt állatbetegség. Földeák községben a sertésorban megszűnt, miért is az állatforgalmi korlátozásokat az alispáni hivatal megszüntette.

— Egy battonyai gyermekszerecség a törvény előtt. Gyubák János földmives a nyáron Battonyán dolgozott a cséplésnél. A felesége hordta ki déiben az ebédet az urának, amikor rendszeren magával vitte négy éves kis unokáját. A kisgyermek nagyanyjának a szoknyájába kapaszkodva haladt, ameddig a munkaközkező cséplőgéphez nem kerültek. Itt az öregasszonyt akart bujni a szíj alatt de megboltott és a hátul maradt kisgyermeket a lendítősíj elkapta feje összerúcsolódott és rögtön meghalt. A törvényszék a tanak vallomásától megállapította az öregasszony gondatlanságát és nyolc napi fogházra ítélte.

— Szilveszter-est az Othonban. Makó város e közkedvelt szórakozó és találkozó helye, kedden este fenyves tombola játék és Szilveszter este színhelye lesz. Az áldozatkész kávé semmi áldozatot nem sajnált, hogy a közönség a legpompásabb jókedvben bucsuzzék az ó-évtől s köszöntse az új-estendő. A nagyszerű tombola estélyen bizonyára igen sokan fognak megjelenni.

— Egy nyelves honvédi asszony. Gruber Mihályné honvédi asszony leánya B. L. megyei hivatalnoknál szolgált, ahol azonban úgy viselkedett, hogy a gazda jónak látta házából kiakolbóltatni. A nyelves asszony ehelyett, hogy leányát több illedelmre tanította volna, berontott B. L. lakására s ott óriási botrányt csapott. Neki eresztette zabolátlan honvédi nyelvét s olyan becültsérsítő kifejezéseket használt, hogy a rendőrséghez kellett segítségért fordulni, ahol szigorú eljárást indítottak a nyelves asszony ellen.

— Szilveszter estélyt rendez a makói társadalmi egyesület folyó évi december 31-én este 8 órakor kezdődőleg saját ujonnan berendezett díszes helyiségében (Korzószálfó.) Beléptidj nincs. Ugy a tagok, mint nem tagok vendégek is szívesen látnak. Az estélyen 1 koronáért személyenként egy csésze teát, vagy kívánságra fél liter ó-bort és szódavizet szolgáltat a vendéglős. Az estély az eddigi gyakorlat családias lesz, melyen felolvasást tart Dr. Espersit János ügyvéd szavalnak Németh Lajos és Hajdu Mihály.

— „Ellopták a tűzfáját.” Lapunk vasárnapi számában e címen közölt híreinkre Raffai János annak a közlésére kért fel bennünket, hogy ő a rendőrségen azt jelentette, hogy két métermázsás tűzfáját és nem csirkéjét, hanem a fán kívül még három galambját lopta el ismeretlen tettes.

Fája rakásszámra volt az udvarában, így volt neki ebből két méternél is több.

— Tánctanfolyam Tisztelettel értesítem a tánckedvelő fiatalságot, hogy Tánckiskolám II-ik szezonja 1913. évi január hó 4-én veszi kezdetét, melyre beiratkozni bármikor lehet Barcsai-utcai házamban. Tándíj 8 korona. Erdeky József okl. táncitanító.

— Az ünnepi előadások sorozata nem merült ki a karácsonyi előadásokdan, hanem az tovább fog folytatódni a Szilveszter-esti és az újévi délutáni és esti előadásokban. Az Uránia ugyanis ezen napokon szenzációs műsorral lepi meg a közönséget. A Kolostor titka szenzációs 3 felvonásos dráma lesz az előadás fénypontja, amely mellett a neveltető számok hatás tekintetében nem kisebb érdeklődést fognak kelteni. A természeti felvétel pedig teljesen időszerű dolgot fog elénk tárni és pedig Skutari város és környékét a most folyó szerb-török háborúk fő színhelyét.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezett. Szakács István Ausdi Erzsébettel Elhaltak. Nagy Lidia Nagy Sándorné 28 éves, Gardi János 1 napos, Molnár Aranka 3 hónapos korában.

A makói piacról.

Emelkedik a hagyma ára.

A vasárnapi piacnak kollemisszenzációja volt. A hagymaárak minden várakozás ellenére, egy kevésbé megszilárdultak. A legnagyobb örömmel adjuk ezt tudásra hagymakereszeinknek, akik hosszú várakozás után ha nem is sokkal, de legalább kevésbé kárpótolják magukat nehéz fáradságos munkájukért.

A buzaárak mult jelentésünkhöz képest teljesen változatlanok maradtak. A buza métermázsája a makói piacon 20 korona 60 fillérbe került, míg a budapesti gabonatözsden 23 korona volt a buza métermázsájának ára.

A kukorica métermázsájáért a vasárnapi makói piacon 10 koronát, a budapesti gabonatözsden pedig 11 koronát fizettek.

A hagymapiac egy kissé élénkebb volt vasárnap. A vörshagyma métermázsájáért 3 korona 60, 3 korona 80 fillért, sőt kivételesen 4 koronát is fizettek. A fokhagyma ára azonban változatlanul 5-6 korona, míg dughagymáé 14-16 koronában került 100 kilogrammonként.

Szilveszter és újév estélyén a Korzó-kávéházban nagy

tombola-estély

lesz, melyen a legszebb ezüst tárgyak lesznek kisorsolva s megtekinthetők Erdős Pál és társa kirakatában.

Friss csapolású Salvátor sör minden időben kapható

Egy rövid

zongora

eladó Weisz Ármin főkántornál.

Regény.

Egy világváros rejtelméi.

(39)

— Könyörgöm, rebegte siránkozva, miféle pinczelejáratot keresnek az urak? Az őrháznak nincs pinczéje, s ha volna sem rejtetem el semmit. kegyelemből lakom a házbau, nem csinálnék semmi rosszat, semmi gyansat.

— Elhiszem, galambom, felelte a csendőrkapitány, hanem azért menjen az utból, majd megkeressük ni azt a lejáratot, ha már maga nem akar segíteni.

— Tessék kérem, csak tessék belütkerülni, mondotta az asszony még mindig siránkozó hangon, de valamivel bátrabban, megtetszik látni, hogy jóra való, becsületes, szegény ember lakásán járnak.

A csendőrkapitány és nény embe-re be ne tek az őrházba.

Megnéztek, átkutattak mindent, de pincze lejáratot nem találtak.

— Pedig itt kell lenniök! poszszankodoit a kapitány.

— Kiknek, nagyságos uram? kérdezte az asszony.

— Azt maga jobban tudja mint zn.

— Semmit sem tudok, nagyságos ur!

— Emberek, szolt a kapitány a csendőrközhez vigyé tek ezt az asszonyt, otthon majd kivallatják. A huszárság itt marad, míg visszajövünk.

A csendőrkapitány körülzáratta az őrházat és az erdőt s elvitte magával Róza édes anyját.

Hogy nem találták meg a csendőrkök a pince lejáratot?

Ez volt tulajdonképeni titka a vasuti őrháznak.

A lejárát az egyik ajtófélfából nyilott. Süken fért át rajta egy ember, s a törvény emberei mindenre, csak arra nem gondoltak, hogy a küszöb közt van a lejárát.

A földalatti helyiségpe pedig villanyos csengő szolgált, mely a konyha sütőkemenczéjével volt összekötve.

Mikor a csendőrkök beléptek, az asszony hirtelen kinyitotta a kemence sütőajtáját és lenn a föld alatt pilanat alatt tudták, hogy baj van.

(Folyt. köv.)

A „Makói Független Újság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . . 14 Kor.

Félévre . . . . . 7 Kor.

Negyedévre . . . . 3 K 50 fill

A Korona-depóban

a közeledő ünnepek alkalmával, a mai rossz pénzviszonyokhoz mérten az alábbi olcsó árban árusítatnak:

1 liter finom Jamaikai rum

pontosan kimérve 2'80 fill.

1 liter Cuba Rum 1'40 fillér.

1 liter finom kisüstön főtt törköly, valamint finom valódi szilviorium 2 korona.

1 liter finom barackpálinka 3'20

Továbbá különféle italok 1

kor. és 1 kor. 20 fill. üvegekben.

Hegyi ó-bor, valamint szaty-

mazi házi boraim literenként

1 koronáért kaphatók.

Lakadalmakra, valamint egyéb alkalomokra tetemes árendemény.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kapható

Nincs többé gyomorfájás

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorhajt is. Erősít, étet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Szánatalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenként 2.— K

Valódi törköly „ 2.4k „

„ 5 éves kajszin barack 3.— „

„ 8 „ „ „ 4.— „

„ 10 „ „ „ 5.— „

„ 5 „ „ „ 3.— „

A valódiságért a cég felelősségvállal.

Figyelem! Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alantli cégnél vásárolt mosógépen mos. Minden házban szükséges ez és ezért legalkalmasabb **karácsonyi, ujévi, névnap és nászajándéknak** Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető **HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.** Mindenféle vidékre szállítás.

SZABOTT ÁRAK!

KEDVEZŐ ALKALOM!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy az ujévi leltárt megkezdtem s a tulsufolt raktár könnyebb felvétele miatt mindenféle rőfös áruk, ugymint selyem, szövet, posztó, vászon, kanavász, barchet, berlini- és posztó kendők, paplanok, szőnyegek, stb. nagy **árengedménnyel árusítatnak.** Számos látogatást kér tisztelettel **Maradékok félárban! TAMÁS MIHÁLY,** rőföskereskedő. Makó. Ludpiae.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

LEGUJABB őszi és téli **RAGLÁNOK**

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szőrme boák és muffok legegyszerűsített a legfinomabb kivitelig. Baküsch és gyermekfelöltő **Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök** nemkülönben női fehérműek dus választékban olcsó szabott áron kaphatók

Pártos E. és Társa nagy női felöltők áruházában M a k ó n, F ő t é r Otthon-kávéház mellett.

Nyomdász-tanulók felvétetnek lapunk nyomdájában.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Eladó ház. Honvédban, az orosz temető háta megett a Türr-utcában levő 1. sz. alatti teljesen ujonnan épített öt öles, cseréptető, nagy ereszzel bíró **ház,** kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Azonnal bele lehet költözni.

Dr. Süsz Ferenc nőorvos, Eötvös-utca (Kis-zsidó-utca) 5. sz. a. (az uj zsidó templom mellett) lakik és rendel. Telefon szám 145.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottia, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király“ országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján. **Rikkancsok felvétetnek a kiad hivatalban.**

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katona és cigányzenét élethűen játszani az eredeti „Eufon“ tölcserőlküli beszélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÁGNER „Hangszer-király“ nál BUDAPEST, József-körut 15-1. Használt kottákat becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Meglepő ujdonság! Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wágner a „Hangszer-király“ országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. z Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címre

Ujdonság! **C S O D A TROMBITA!**

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen notát játszani. A „Csodaréztrombita“ rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fujható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wágner „Hangszer Király“ országszerte elismert elsőrendű hangszeráruhaza, Budapest, József-körut. fényképes hangszerárjegyzék ingyen. — Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra

